

《托拉·奥尔》·帕拉沙 VAYEITZEI · 玛玛尔 3

וללבן שתי בנות וגו'

拉班 (לבן) 有两个女儿

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父亲, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/vayeitzei/3/

1 וללבן שתי בנות וגו'. הנה לאה ורחל הם אותיות המחשבה ואותיות הדבור. שהם עלמא דאתכסיא

ועלמא דאתגליא (עיין לקמן בד"ה בכ"ה בכסליו בפ"י ושם ה' קטנה רחל)

“拉班 (לבן) 有两个女儿”，等等。如今，利亚 (לאה) 和拉结 (רחל) 分别代表思想的字母与言语的字母，也就是隐秘世界 (עלמא דאתכסיא, alma de' iskasya) 和显露世界 (עלמא דאתגליא, alma de' isgalya)。(见下文以“基斯流月二十五日”为篇首的论述，在解释“幼小者 (הקטנה, haketanah) 的名字是拉结”时，[读作]“小 hei (ה קטנה, hei ketanah)”：拉结。)

וזהו ענין בארצות החיים. ב' ארצות. שבזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] היה קיים היו שני הבחינות מאירים בא"י [בארץ ישראל].

这就是“在众生之地”一语的含义：有两片土地。圣殿尚存时，这两个层面都在以色列地发光。

והעיקר היה בחי' רחל (שנקראת עקרת הבית) כי המחשבה מתלבשת בתוך הדבור והדבור היה מתגלה.

其中主要的是拉结这一层面（她被称为家中的主心骨 (עקרת הבית, akereš habayis)），因为思想包裹在言语之中，而言语显露出来。

ולפי שרחל שהוא בחי' הדבור הוא עלמא דאתגליא לכך היה אז בא"י [בארץ ישראל] גילוי אלקותו ית' שהיו חכמים גדולים בעלי רוח"ק [רוח הקודש] ונביאים (וכמו שפרש"י [שפירש רש"י / שפירוש רש"י] גבי יונה ויחזקאל שאין הנבואה שורה אלא בא"י [בארץ ישראל])

由于拉结这一言语层面属于显露世界，因此那时以色列地有 ה' 的显现，愿祂受称颂：那里有拥有 רוח (רוח הקודש, ruach hakodesh) 的伟大贤者，也有先知（正如拉希 (רש"י) 在论及约拿 (יונה) 和以西结 (יחזקאל) 时所解释的，先知启示只降临于以色列地)。

ובפרט בהמ"ק [בית המקדש] והשראת השכינה בקה"ק [בקדש הקדשים] ואורים ותומים ועבודת הקרבנות שהי' [שהיה] יורד אש שלמעלה. משא"כ אחר חורבן בהמ"ק [בית המקדש] שגלו ישראל וגלתה עמהם השכינה.

尤其是[有]圣殿、临在安居于至圣所、乌陵和土明 (אורים ותומים, Urim and Tumim)，以及献祭的事奉；那时有来自上方的火降下。圣殿被毁之后则不然：以色列人流亡，临在也与他们一同流亡。

שהיא בחי' רחל שהיא בבחי' גלות בעי' [בשבועים] שרי' ואינה מאירה כלל מערך הגלוי שהיתה מאירה בזמן הבית שהי' [שהיה] הדבור מתגלה משא"כ עכשיו כתיב כרחל לפני גוזזי' נאלמה.

[临在]就是拉结这一层面；她处于流亡状态，在七十位王子之中，与圣殿时代言语显露时的光明相比，如今她全然不发光。相反，如今经上写道：“她如母羊 [רחל, rachel] 在剪毛者面前，默然无声。”

והעבודה היא בדרך בירורים כו' (וכמ"ש ע"פ במדבר סיני) ומ"מ נשאר מאיר בא"י [בארץ ישראל] בחי' לאה והיא מדרגה יותר גבוה מבחי' רחל וכמשל המחשבה שהיא רוחניות ונעלית מן הדבור

而事奉 ה' 是通过净化拣择 (בירורים, beirurim) 等途径进行的 (如“在西奈旷野”一文所解释)。尽管如此, 利亚这一层面仍在以色列地发光; 她的层次高于拉结, 正如思想比言语更属灵、更高超。

(שהיא אינה בגלות כי רחל נק' מ"ם פתוחה שיש ממנה פתח ומבוא ליניקת החיצונים בזמן הגלות משא"כ מבחי' מ"ם סתומה. ושם הוא שרש לאה עיין בזהר ר"פ תרומה דף קכ"ו ב' ודף קכ"ז)

(因为她并未流亡: 拉结被称为敞开的字母 mem (מ"ם פתוחה, mem petuchah), 从中有一道开口和入口, 使外在势力在流亡时期得以吸取滋养; 而封闭的字母 mem (מ"ם סתומה, mem setumah) 这一层面则不同, 利亚的根源就在此处。见《Zohar》(זהר) Terumah 篇开篇, 126b页和127页。)

אך לפי שהוא עלמא דאתכסיא והעלם לכך אין הגילוי אלקות עכשיו בא"י [בארץ ישראל] מערך הגילוי שהי' [שהיה] בזמן בהמ"ק [בית המקדש] קיים.

然而, 因为这是隐藏之世界, 是隐而不显的, 所以如今以色列地上 ה' 的显现, 便不能与圣殿尚存时的显现相提并论。

ומ"מ הצדיקים הגדולים אשר בארץ יכולים להשיג עכשיו בא"י [בארץ ישראל] השגות עליונות יותר אפי' [אפילו] ממה שהשיגו צדיקים כמותם בזמן הבית (מאחר שההשגה היא בבחי' מחשבה עליונה כמו שהיא עדיין למעלה מהתלבשות בעולם הדבור)

然而, 身在以色列地的伟大义人 (צדיקים, tzaddikim), 如今在以色列地能够达到更高的领会, 甚至超过圣殿时代与他们同等的义人所达到的 (因为这种领会属于超然思想的层面, 即思想仍处于自身、尚未披入言语世界时的状态)。

וכמו האר"י [האלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה] שהשיג השגות עצומות מה שלא השיגו צדיקים גדולים בדורות הקדמונים.

阿里扎尔 (האריז"ל) 就是如此; 他达到了极其深奥的领会, 这是早先世代的伟大 צדיקים 所未曾达到的。

ולהבין מ"ש כי שנאה לאה כו'. הרי יעקב השיג ודאי בעלמ' [בעלמא] דאתכסיו.

现在, 为了理解经文所写的“利亚被憎恶”等话: 毕竟, 雅各 (יעקב) 确实领会了隐藏之世界!

אך הענין כי יעקב נק' בריח התיכון המברית מן הקצה אל הקצה. פי' שהוא הממשיך אור א"ס ב"ה מן הקצה עליונה (היינו הקו הבוקע החלל כמ"ש במ"א) מבחי' כתר למטה ולכן נאמר בו תוספת וי"ו ואלקי יעקב.

但解释是：雅各被称为“中间的闷，从一端贯穿到另一端”。也就是说，他是将无限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof），愿其受称颂，从上端引下的人（即刺穿空处的光之线（קו, kav），如别处所解释），从冠冕（כתר, Keser）这一层面向下；因此，经文在称说他时加上了一个额外的字母 ו (vav)：“以及雅各的 אלקי。”

וכן והנורא שמייחד ומחבר חו"ג [חסד וגבורה] ע"י המשכת והארת האין והיינו ע"י בחי' בטול. וכל ההמשכו' שלו הוא עד הקצה התחתונה. דהיינו בבחי' מלכות עלמא דאתגליא.

同样，“以及那可畏者”，因为他借着引下并照亮 אין (Ayin) [无]，把慈爱 (חסד, Chesed) 与克制 (גבורה, Gevurah) 结合并统一；这就是通过自我消融 (ביטול, bittul) 这一层面实现的。他所有的引下都达到下端，也就是王权 (מלכות, Malchus) 这一层面，即显现之世界。

וזהו ויאהב (יעקב) גם את רחל מלאה שכל תשוקתו היה להיות גילוי אור א"ס ב"ה למטה בעלמא דאתגליא שע"י יוכלו הכל לקבל משא"כ מבחי' עלמא דאתכסיא כו'

这就是[“他（雅各）也爱拉结胜过利亚”]的意思：他全部的渴望，就是使无限之光在下方、在显现之世界中显现，因为这样所有人都能领受；隐藏之世界的层面则不是如此，等等。

ולכן כתיב וישק יעקב לרחל על דרך שנקוד על וישקהו

因此经文写道：“雅各吻了拉结”，仿照[经文所说的]那个带点的“他吻了他”一词：

דהיינו שבחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] שהוא זיווג נשיקין ואתדבוקו' רוחא ברוחא עד"מ הנשיקין שבאין מפנימית האהבה (עמ"ש במ"א ע"פ ישקני מנשיקות וע"פ אמצאך בחוץ אשקך) וגם בחי' זו המשיך ברחל.

也就是说，智慧 (חכמה, Chochmah)、理解 (בינה, Binah) 和认知 (דעת, Daas) 这一层面，就是亲吻的结合、灵与灵的紧密相契；这好比亲吻源自爱的内在层面 (פנימית, pnimiyus) (参见其他地方对“愿他用亲吻亲吻我”以及“我若在外面遇见你，便亲吻你”的阐释)；他也将这一层面引入拉结 (רחל)。

וז"ש [וזהו שכתוב] אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה כי לבן הוא בחי' לובן העליון מקור החסדים שכולו רחמים פשוטים דלית שמאלא בהאי עתיקא

这就是经文所说：“我为拉结服侍你七年，她是你的小女儿。”因为拉班（לבן）代表至高的白（לובן, loven），是慈爱（חסדים, chasadim）的源头；它全然是纯粹的怜悯，因为“在这位古老者（עתיקא, Atika）[远古者]那里，没有左边”；

רק שלמטה נשפל בלבן גשמי ומ"מ כתיב כלו הפך לבן טהור הוא אפי' [אפילו] הנגע כו' ועל לבן כתיב וישכם לבן בבקר שבכ"י [שבכל יום] מתגבר ונמשך אור החסד עליון.

只是到了下层，它降为肉身形态的拉班；然而经文写道：“全身都变白了，他就是洁净的”，甚至患处也是如此，等等。关于拉班，经文还写道：“拉班清晨起来”，因为每天至高的慈爱（חסד, Chesed）之光都会增强并被引下。

2 וינשק לבניו ובנותיו שנמשך בכל פרצופי האצ"י זכרים ונקבות. ואח"כ ולבן שב למקומו למעלה מעלה ויעקב הלך לדרכו להמשיך בחינת לובן העליון הנ"ל למטה מטה ברחל בתו הקטנה בחי' דבור כו'.

“他亲吻了自己的儿子和女儿”：[意即]，这被引入流溢界（אצילות, Atzilus）的所有构型（פרצופי, partzufim）之中，无论是男性还是女性。随后，“拉班（לבן）回到自己的地方”，升至更高、更高之处；“雅各（יעקב）继续上路”，要把上述至高的白色这一层面，从更高之处引至更低之处，进入他的小女儿拉结（רחל）——言语这一层面，等等。

ולכן היתה רחל עקרה כי ההולדה מבחי' הדבור הוא להיות הגילויי בבי"ע וא"א להיות הולדה וגילויי בבי"ע שהרי הנבראים הם נפרדים וא"א להתגלות להם בחי' לובן העליון הנ"ל.

因此，拉结不生育，因为从言语这一层面而有的生育，意味着在创造界（בריאה, Beriah）、形成界（יצירה, Yetzirah）和行动界（עשיה, Asiyah）中显现；然而，在这些世界中不可能有生育和显现，因为受造物是分离的，而上述至高的白色这一层面不可能向它们显露。

(ומש"ל [ומה שכתוב לעיל] דרחל נק' עלמא דאתגלייא מ"מ להיות הגילויי ע"ד בחי' לידה הוא קשה ביותר כו' ויש חילוק גדול בין שארי השפעות לבחי' לידה שהוא גילויי עליון יותר ועמ"ש בזוהר פ' פנחס דרמ"ט)

（至于上文所说拉结被称为显现的世界：尽管如此，要使显现以生育这一层面的方式发生，仍极其困难，等等。其他种类的影响与生育这一层面有很大区别；生育是一种更高的显现。参见Zohar《Pinchas篇》第249页所述。）

אבל לאה שהיא המחשבה ילדה ששה בנים שהם הספיי [הספירה / הספירות] שבאציי עצמו ששם היה שרש השבטים ולכן נק' שבטי יה.

然而，利亚（לאה）代表思想，她生了六个儿子；他们就是Atzilus本身中的流溢属性（ספירות, Sefiros），因为众支派的根源就在那里，因此他们被称为“יה的支派”。

יהודה הפעם אודה בחי' בטול והודאה הרי הוא נמשך ומסתעף מן המחשבה דוקא.

犹大（יהודה，“这一次我要承认”）代表自我消融（ביטול, bittul）与承认；这一层面正是从思想中特别引出并发展出来的。

וכן ראובן ושמעון ראייה ושמיעה הוא ג"כ למעלה מבחי' הדבור אלא מן המחשבה הן נמשכים כו' (כמ"ש במ"א ע"פ יהודה אתה כו')

同样，流便（ראובן）和西缅（שמעון）——观看和听闻——也都高于言语这一层面；它们是从思想中引出的，等等。（正如别处在“犹大，你……”一节下所解释的。）

וגם לוי שהוא בחי' התקשרות כמ"ש הפעם ילוה כו' נמשך ונולד ג"כ מן המחשבה

利未（לוי）也一样，他代表联结，正如经文所说：“这一次[我的丈夫]必与我联结（ילוה, yilaveh）”，等等；他同样是从思想中引出并生育的，

כנראה בחוש במי שהוא בעל מחשבה שאינו מרגיש כלל בעסקים החולפים לפניו מתמת גודל התקשרות שיש לו בהמחשבה.

正如从一个深思的人身上可以清楚看到的：由于他与思想的联结极其深厚，他完全感觉不到从自己面前经过的事物。

וכמ"ש במדרש בעובדא דר' [דרבי] חייא רבה. וכן גבי רבא (בפ' אר"ע [אמר רבי עקיבא]) דהוה מעיין בשמעתיה [בשמעתיה] כו'.

正如米德拉什所记载的拉比希亚·拉巴（רבי חייא רבה）的事迹；拉瓦（רבא）也是如此（在“拉比阿基瓦（עקיבא）说”篇中），他当时正专心钻研自己的学业，等等。

ולכן יצא ממנו משה שהיה כבד פה וכבד לשון דהיינו שלגודל התקשרותו בבחי' בטול ונחנו מה לא היה יכול להיות משפיע כו' שהיא בחי' הדבור כו'

因此，从他而出了摩西（משה）；他“口拙舌笨”，也就是说，由于他在自我消融（ביטול, bittul）这一层面的依附极其深厚，并且说“我们算什么”，他便不能成为施予者，等等；施予者正是言语这一层面，等等。

ועיקר ההפרש בין התקשרות דלוי שהוא בחי' בטול ובין הודיה דיהודה שהוא ג"כ בחי' בטול הוא כי יהודה הוא בחי' הבטול בגילוי כענין מודים שכורע ומשתחוה

利未的依附属于自我消融这一层面，而犹大（יהודה）的承认也同样属于自我消融；二者主要的区别在于，犹大属于显露出来的自我消融，如[祝福词]“我们感谢”（מודים, Modim）中那样，人会屈身下拜。

ולכן יצאו ממנו מלכי בית דוד שבטולם הוא בחי' הבטול שבהתגלות וחיצוניות.

因此，大卫王室的君王出自犹大；他们的自我消融，是在显露和外在层面（חיצוניות, chitzoniyus）中的自我消融。

אבל לוי שהוא בחי' ההתקשרות והבטול בפנימיותו ועצמותו הגם שבחיצוניות אינו נגלה כלל וכענין בטול דצבא השמים לך משתחווים שהשתחואה של המלאכים אינו ענין השתחואה גשמיות אלא שמשתחווה ובטל בהשגתו ברוחניות

然而，利未属于内在层面（פנימיות, pnimiyus）和本质中的依附与自我消融，虽然这在外在层面完全不显露；这就如“天上的万军向你俯伏”所说的自我消融。天使的俯伏并非身体上的俯伏；而是说，[每一个天使]在其领悟中，于灵性层面俯伏并自我消融。

ולכן יצא ממנו משה (ועמ"ש במ"א ההפרש בין משה ואליהו שהוא גם כן עד"ז) ואח"כ ותעמוד מלדת שלא היה יכול להיות בחי' גילוי עוד.

因此，摩西出自利未（关于摩西与以利亚胡（אליהו）之间的区别，另有论述；那也遵循同样的思路）。后来，“她便停止生育”，因为已经不可能再有显露这一层面了。

(ועמ"ש ע"פ טובה הארץ מאד מאד דענין דור המדבר שהיה מבחי' לאה עולם המחשבה וטענו למה צריכים לירד בבחי' עולם הדבור שהוא בחי' מל' ארץ תתאה לקיים המצות בדבור ובמעשה הלא זה אפשר לקיים גם ע"י התומ"צ [התורה ומצות] ברוחניות דהיינו ע"י המחשבה כו')

（关于“那地极其、极其美好”一语，另有论述：旷野世代属于利亚，即思想的世界；他们争辩说：为什么必须下降到言语的世界这一层面，也就是王权（מלכות, Malchus）这一层面、下界之地，借着言语和行动来履行诫命（מצות, mitzvos）呢？难道不能也通过灵性层面的托拉和诫命来履行吗？也就是说，通过思想来履行，等等？）

אך באמת היו בטעות גדול דע"י דבור ומעשה דוקא נמשך גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ביתר שאת לאין קץ כי נעוץ סופן בתחלתן כו' ומרבע"ה [ומשה רבינו עליו השלום] התפלל תקט"ו תפלות ליכנס לארץ כו'.

然而，他们实际上大错特错；因为正是通过言语和行动，才能以无可限量的殊胜程度引下来无限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof）的显露，愿其受称颂；这是因为“终末嵌入起始之中”，等等。摩西拉比努（愿他平安）为进入以色列地，祈祷了五百一十五次，等等。

ועפ"ז [ועל פי זה] יובן עוד ענין ויאהב יעקב את רחל דוקא שהיא בחי' דבור ומעשה כי שנאה לאה ההפך מכוונת דור המדבר.

由此还可以进一步理解“雅各（יעקב）爱拉结（רחל）”这一回事：拉结特指言语与行动这一层面；而“利亚（לאה）被厌弃”，则与旷野一代人的意愿相反。

ואמנם צריך ביאור מ"ש לאה הפעם ילוה אישי אלי דוקא דודאי לא עלה על דעתה לאפוקי מבחי' דבור ומעשה.

然而，利亚所说的“这一次，我的丈夫将与我相依”，尤其需要解释，因为她显然没有想到要排除言语与行动这一层面。

אלא הענין כי באמת צ"ל ב' הבחי' מודו"מ [מחשבה דבור ומעשה] דהא בלא הא לא סגי ועמ"ש במ"א בענין לויתן ושור הבר שהוא ג"כ ענין ב' בחי' הנ"ל לויתן לשון התקשרות בחי' בטול דנוני ימא כמו הפעם ילוה כו'

而是因为，事实上，这两个层面——思想，以及言语与行动——都不可或缺，缺少其中之一都不够。关于利维坦（לויתן, livyasan）和野牛之事，可参见别处的解释；这也讲的是上述两个层面：利维坦一词有“依附”之意，代表海中鱼类的自我消融（ביטול, bittul），正如“这一次[我的丈夫]将与我相依（ילוה, yilaveh）”等语。

ולאה רצתה שיהיה העיקר ע"י בחינה זו ע"ד שאמרו בחסידים הראשונים שהיו שוהין ט' שעות בכל יום בתפלה שהוא כענין בטול והתקשרות הנ"ל דמחשבה כו'.

利亚希望主要通过这一层面来实现，这就如同人们所说的早期虔敬者（חסידים, chassidim）：他们每天花九个小时祈祷，这类似于上述思想层面的自我消融与依附等情形。

ואימתי תורתן נעשית אלא מתוך שחסידיהן כו' הרי רוב עסקם היה עד"ז (ומבואר ענין זה לקמן בד"ה ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי כו')

“那么，他们何时研习托拉呢？倒是因为他们是虔敬者……”因此，他们大部分的修持都是如此。（这一层意思将在下文以“六十位王后……”为开篇、引述“我的鸽子独一无二……”的论述中得到解释。）

ואמנם יעקב ידע שזה אי אפשר רק לבני עלייה שהן מועטים אבל כל ישראל עיקר רוב העסק הוא ע"י דבור ומעשה

然而，雅各知道，这只对少数卓越之士（בני עלייה, bnei aliyah）才行得通；但对全体以色列人而言，修持的主要部分是通过言语与行动来完成的。

ולכן היה באהל רחל עיקר קביעותו שהוא בחי' דומ"ע [דבור ומעשה] ומ"מ צ"ל ג"כ מחשבה שמזה נמשך ראייה ושמיעה לאסתכלא ביקרא דמלכא כו'

因此，他主要住在拉结的帐棚里，因为这代表言语与行动这一层面。尽管如此，思想也不可缺少；由思想引出视觉与听觉，即“凝视君王的荣耀”等。

וכל האומר אין לי אלא תורה כו' אלא צ"ל רוי"ש [רצוא ושוב] רק כי אז נעוץ סופן כו':

“凡说‘我只有托拉’的人……”相反，必须有视觉与听觉；这样，才有“末端嵌入其中”等情形。

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

关于本版

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文译文和讲解：由 AI 协助为 likuteitorah.com 编写（openai/gpt-6-luna-pro:batch），并对照希伯来文和 Sefaria 核查；尚未经人工编辑审核。重要内容请对照希伯来文核实。

雷贝曾要求在该周内学习本周帕拉沙的迈玛尔，即「哈西德帕拉沙」，并分七天学完（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。为何要学习，以及雷贝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免费、非商业项目；本站内容均不出售。与 Kehot、Sefaria 或卢巴维奇图书馆均无隶属关系。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/vayeitzei/3/

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父亲, Reb Levi Yitzchok